

Ważne tematy:

- Światowy Dzień Dawców Szpiku
- Dzień Ratownictwa Medycznego
- Wywiad z Panem Adamem Majcherczykiem

Światowy Dzień Dawców Szpiku

W tym roku, 19 września, po raz pierwszy obchodzony był Światowy Dzień Dawców Szpiku ogłoszony przez The World Marrow Donor Association (WMDA) - światową organizację zajmującą się koordynacją dawstwa szpiku, która zrzesza ponad 25 milionów dawców z 52 krajów. Tegorocznym hasłem przewodnim są słowa podziękowania: „Thank you 25 million donors”. (dziękujemy 25 milionom dawców). Wielu z nas się zastanawia po co oddawać szpik ? Do czego to jest potrzebne ? Otóż szpik i zawarte w nim komórki macierzyste wytwarzają niezbędne dla zdrowia i życia komórki krwi:

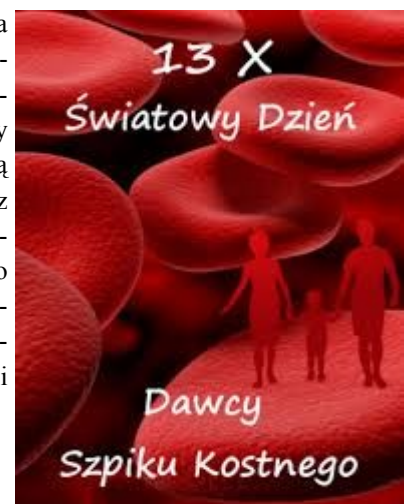
czerwone krwinki (erytrocyty), białe krwinki (leukocyty) oraz płytki krwi. Wytwarzanie komórek krwi przez szpik jest procesem złożonym. Samoodtworzeniu się komórek wytwórczych szpiku służą komórki macierzyste krwi. Ich obecność jest niezwykle ważna, chociaż stanowią one jedynie ok. 0,1% wszystkich komórek obecnych w szpiku. Komórki macierzyste mogą być pomocne przede wszystkim w leczeniu chorób układu krwiotwórczego, chorób nowotworowych

oraz metabolicznych. Szczegółowe rozpoznania stanowiące wskazanie do przeszczepienia szpiku: ostra białaczka szpikowa, przewlekła białaczka szpikowa, zespoły mieloproliferacyjne, zespoły mielodysplastyczne, przewlekła białaczka limfoblastyczna, chłoniak Hodgkina, chłoniaki nieziarnicze, szpiczak plazmocytowy, anemia, nowotwory łagodne, choroby autoimmunologiczne, niedobory odporności, choroby metaboliczne, hemoglobinopatie

W związku z tym, że zabieg przeszczepienia krwiotwórczych komórek macierzystych dla pacjenta jest dużym obciążeniem jest on dokonywany tylko u osób dla których istnieją medyczne wskazania do przeprowadzenia tego rodzaju zabiegu. Polega on na zastąpieniu patologicznego szpiku pacjenta krwiotwórczymi komórkami macierzystymi zdrowego dawcy. Ale jak można zostać dawcą?

Dawcą szpiku może być zdrowa pełnoletnia osoba, która nie przekroczyła 50 roku życia spokrewniona genetycznie (rodzice, rodzeństwo) lub obca, niespokrewniona z biorcą. Dawcy powyżej 60 roku życia są automatycznie wykreślani z rejestrów. Zgodnie z prawami dziedziczenia tylko co czwarty chory może otrzymać szpik od dawcy spokrewnionego. Pozostali

chorzy muszą oczekiwać na znalezienie niespokrewnionego dawcy o identycznych antygenach HLA. Im więcej potencjalnych niespokrewnionych dawców szpiku jest zarejestrowanych w OSD, tym większe są szanse znalezienia identycznego dawcy niespokrewnionego. Na znalezienie odpowiedniego dawcy niespokrewnionego wpływa częstość występowania podobnych antygenów HLA w określonej populacji. Dlatego najłatwiej jest znaleźć dawcę w tym samym obszarze etnicznym – dla Polaka - w Polsce. Najważniejszym jednak warunkiem jest to, by wyraziła chęć oddania komórek macierzystych każdemu pacjentowi, który będzie ich potrzebował. Kandydat na dawcę krwiotwórczych komórek macierzystych musi wypełnić ankietę zdrowotną oraz podpisać deklarację przystąpienia do rejestru. Dawcą może być sam biorca wtedy mówimy o autotransplantacji (autogenicznym przeszczepieniu). Jeżeli dawcą jest drugi człowiek mówimy o alotransplantacji (allogenicznym przeszczepieniu).

Wywiad przeprowadziły:
Ewa Maciejowska
i Marcelina Ściebur

Wywiad z Panem Adamem Majcherczykiem,

Pan Adam w naszej szkole uczy języka niemieckiego oraz wiedzy o kulturze. Jest pomysłodawcą i organizatorem przedsięwzięć szkolnych. Człowiek, dla którego najważniejsze są relacje międzyludzkie.

* Czy od zawsze chciał Pan zostać nauczycielem języka niemieckiego ?

AM.: Od zawsze chciałem zostać nauczycielem tylko nie wiedziałem, że akurat języka niemieckiego. Zafascynowałem się nim dopiero w liceum, gdyż wcześniej nie miałem z nim do czynienia i to wtedy zapragnąłem uczyć innych języka nie-

mieckiego.

* Skąd się wzięło u Pana zamiłowanie do języka niemieckiego ?

AM.: Jest to język bardzo uporządkowany, a ja lubię porządek. Ma przejrzyste zasady gramatyki. Podoba mi się również przez literaturę, lubię takich autorów jak Goethe czy Schiller.

* Jaki kierunek trzeba ukończyć aby zostać nauczycielem języka niemieckiego ?

AM.: Filologie Germańską.

* Ile lat Pan pracuje jako nauczyciel ?

AM.: 11 lat

* Co Pan sobie ceni w tym zawodzie ?

AM.: Lubię kontakt z młodymi ludźmi. Lubię poznać ludzi kreatywnych, inteligentnych, a w naszej szkole jest takich wielu. Do tego jest to zawód odmładzający. *Co lubi pan robić w wolnym czasie ? Jakie jest Pana hobby ?

Lubię czytać książki, aktualnie czytam kryminał Zygmunta Miłoszewskiego oraz skandynawski kryminał Jo Nesbo. Oprócz tego lubię jeszcze słuchać muzyki klasycznej i operetki. W wolnym czasie jeżdżę na koncerty. Fascynuję też się sztuką nowoczesną np. pop-art.

Światowy Dzień Pierwszej Pomocy

12 WRZEŚNIA

Ustanowiony został w 2000 roku z inicjatywy Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża, z największej organizacji humanitarnych na świecie. Święto to ma na celu uświadomienie, jak ważna jest umiejętność udzielenia pierwszej pomocy. W wielu krajach z tej okazji organizowane są specjalne akcje i szkolenia, na takich spotka-

niach można się nauczyć nie tylko jak uratować czyjeś życie w przypadku zatrzymania akcji serca, ale również co zrobić podczas złamań, oparzeń czy zadławień. Nawet dzięki krótkiemu szkoleniu dorośli, młodzież, a czasem nawet dzieci są w stanie udzielić pierwszej pomocy w razie konieczności. Każda pomoc się liczy, nawet zadzwonienie po pogotowie ratunkowe

jest już formą pomocy. Pamiętajmy, że pogotowie nie zawsze może zdążyć na czas, dlatego my możemy pomóc.

Dzień Nauczyciela

Dzień Nauczyciela - inaczej Dzień Edukacji Narodowej, jest polskim świętem państwowym oświaty i szkolnictwa wyższego. Święto ustanowione 27 kwietnia 1972 r. na mocy ustawy - Karta praw i obowiązków nauczyciela

pod nazwą Dnia Nauczyciela, a następnie w 1982 r. przemianowane na Dzień Edukacji Narodowej. Święto to upamiętnia powstanie Komisji Edukacji Narodowej, która była pierwszym ministerstwem oświaty publicznej

w Polsce. Komisja ta została powołana z inicjatywy króla polskiego Stanisława Augusta Poniatowskiego na mocy uchwały Sejmu Rozbiorowego z dnia 14 października 1773 r.

13 października Dzień Ratownictwa Medycznego

Po raz pierwszy Dzień Ratownictwa Medycznego obchodzony był w 2006 roku. Połączony był z 50-leciem istnienia Wyszowskiego pogotowia ratunkowego. W uroczystości wziął udział ówczesny Minister Zdrowia Zbigniew Religa. W trakcie trwania „dnia” uczestnicy mogli obejrzeć pokaz działania służb ratowniczych (pogotowia ratunkowego, straży pożarnej i policji) zakończony przetransportowaniem poszkodowanych w wypadku samochodowym do szpitala karetką pogotowia i śmigłowcem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Patronem tego corocznego

święta jest błogosławiony Gerard Tonque. Nasi uczniowie z klasy o profilu ratownictwa medycznego również brali udział w tamtym roku w obchodzie święta w Krakowie. Mogli zobaczyć, jak działają poszczególne służby mundurowe GOPR czy pogotowie ratunkowe. Po raz pierwszy mogli zaintubować fantoma. Również zobaczyli karetki z dawnych lat i ich zawartość. Były pokazane nowoczesne sprzęty w ratownictwie medycznym jak np. urządzenie kompresji klatki piersiowej lub pokazanie nowoczesnej karetki do przewozu osób z otyłością.

Dziewczyny z klasy II a o profilu ratownictwo medyczne

Recenzja filmu pt. „Pilecki”

Film pt. „Pilecki” to polski dokument fabularyzowany w reżyserii Mirosława Krzyszkowskiego, który opowiada historię rotmistrza Witolda Pileckiego z perspektywy jego rodziny. Ukazuje też jego działalność społeczną i działania konspiracyjne, które prowadził w Warszawie oraz w KL Auschwitz.

Postać Witolda Pileckiego zagrał Marcin Kwaśny. Jest on znanym polskim aktorem teatralnym i filmowym. Myślę, że Marcin Kwaśny

sprawdził się w swojej roli i jego gra aktorska zasługuje na pochwałę. Małgorzata Kowalska grała Marię Pilecką, żonę rotmistrza Pileckiego. Szczerze mówiąc z tym nazwiskiem spotkałam się po raz pierwszy. Jej gra aktorska była dobra, jednak myślę, że stać ją na więcej. Scenografia i kostiumy były dostosowane do tamtych czasów, nie mam do nich żadnych zastrzeżeń.

Film jako całość zrobił na

mnie dobre wrażenie. Najbardziej podobały mi się wypowiedzi syna rotmistrza Witolda, czyli Andrzeja Pileckiego. Myślę, że film u wielu osób pogłębił wiedzę na temat Witolda Pileckiego oraz pozostawił wiele do myślenia. W niejednym momencie filmu można było się wzruszyć.

Przygotowała
Klaudia Zaczyńska

**Kącik
kulturalny**

Program „Mam haka na raka”

Program „Mam Haka na Raka” jest ogólnopolskim programem edukacyjnym skierowanym do młodzieży w całej Polsce. Istotą „Mam Haka na Raka” jest zaangażowanie młodych ludzi w stworzenie kampanii społecznej, która będzie promo-

wała profilaktykę nowotworową. Ich głównym zadaniem jest propagowanie postaw prozdrowotnych w najbliższym otoczeniu. Dzięki realizowanym akcjom młodzi ludzie wpływają na nastawienie Polaków wobec chorób nowotworowych – mogą sprawić, że przestaną

uciekać od problemu, a zamiast tego zaczną zapobiegać chorobom poprzez odpowiednią profilaktykę.

**PUBLICZNE SPOŁECZNE
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
w TRZEBINI**

Gazetkę tworzyły:
Ewa Maciejowska
Marcelina Ściebur
Klaudia Zaczyńska
Martyna Bagińska
opiekun :
Patrycja Pawłowska

CIASTKOŻERCY

Składniki:
2 szklanki mąki
2 łyżeczki proszku do pieczenia
0,5 szklanki cukru
2 łyżeczki cukru waniliowego

1 jajko
0,5 szklanki oleju
1 szklanka mleka

Suche składniki mieszamy razem w misce. Jajko, olej oraz mleko dodajemy do masy i dokładnie mieszamy. Nastawiamy piekarnik na temperaturę 180 stopni. Metalową formę do muffinek wykładamy papierowymi papilotkami. Jeśli nie mamy papilotek foremki możemy wysmarować masłem i wysypać bułką tartą lub zrobić je samemu z kawałków papieru do pieczenia

Polscy poeci – Rafał Wojaczek

GŁOS KOBIECY

Różdżkarzu, ślepy już na światło inne
Niż mieszkające w długich włosach żył
To osobliwe światło mojej krwi:
Nie muszę wołać Cię, bo wiem, że przyjdiesz

I wiem: znów uda Ci się mnie zaskoczyć
Wcześniej, nim zdąży zapowiedzieć słuch
Jako gościniec przyniesiesz mi znów
Topór swej długo ostrzonej nagości

A kiedy, czując w sobie nagłe ostrze
W największym strachu krzyknę: Kocham Cię
Wtedy, rzeźniku, znów przekonasz się:
Kobiety mówią czasem ludzkim głosem

